

Op weg naar een slimmer, groener en socialer Europa!

Het Europees programma Interreg Vlaanderen-Nederland besloot op 17 mei tot subsidiëring van acht grote investeringsdossiers. Deze projecten sleutelen binnen hun specifieke domein aan innovatieve oplossingen en banen zich zo een weg naar een slimmer, groener en een socialer Europa.

Met deze goedkeuring wordt, inclusief cofinanciering, 38 miljoen euro in de Vlaams-Nederlandse grensregio geïnvesteerd. Hiervan komt de helft uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).



Investeren in precisielandbouw voor duurzame en efficiënte productie

De Vlaamse en Nederlandse landbouw staat voor diverse uitdagingen, waaronder dalende rentabiliteit, groeiende bedrijfsgrootte en een grote milieudruk. Daarnaast vindt er internationaal een datarevolutie plaats richting een slimmere landbouw waarbij data wordt gegenereerd via sensoren in de bodem, op het gewas, op drones etc. Deze data wordt vervolgens bewerkt met algoritmes en zijn uitwisselbaar via Application Programming Interfaces (API's) en Internet of Things toepassingen. De mogelijkheden zijn enorm maar worden nog onvoldoende benut.

ADaM & PreciLa wil dankzij verbeterd Agri-DataManagement (ADaM), technische innovaties en praktijkdemonstraties PrecisieLandbouw (PreciLa) in Vlaanderen en Nederland tot bij de teler te brengen. Verschillende toepassingen zoals variabele bemesting en groei beheersing, slimme irrigatie en variabel zaaien en planten worden uitgetest voor het genereren en vertalen van ruwe data naar praktijkgerichte adviezen zodat er beter zicht is op de kosten en baten van precisielandbouw. Zo zal dankzij verzamelde data van bodemvochtsensoren en bodemscans, drone- en satellietbeelden apart aanstuurbare irrigatieblokken geïnstalleerd kunnen worden om zo slimme irrigatie te realiseren. Om de data die gegenereerd worden uit de verschillende precisietechnieken te beheren, streeft het project naar optimaal geconnecteerde dataplatformen. Zo hebben de teler en zijn adviseur alle informatie op één plaats en kunnen ze informatie uit verschillende bronnen met elkaar vergelijken en combineren tot taakkaarten voor variabele teeltmaatregelen. Tenslotte moeten de telers een duidelijk inzicht krijgen in de investeringskosten ten opzichte van de potentiële meeropbrengst. Met een economische- en technische evaluatie van de technologieën wordt getracht hier inzicht in te geven.

**Hoog
mikken voor
de lage landen!**

grensregio.eu

Projectduur: 01/04/2023 - 31/03/2026

Projectverantwoordelijke: Proefcentrum Fruitteelt

Toegekende subsidie Interreg: € 2.099.999,59 (50 %)

Thema: Een slimmer Europa. Innovatie en vaardigheden voor slimme transformatie



Smart Farming & Food Processing

Duurzame transformatie naar een gebalanceerde landbouw- en voedselverwerkende industrie

De landbouw en de voedselverwerkende industrie staan voor een grote transitie. Het hele voedselsysteem moet beter in balans komen met natuur, milieu en gezondheid. Uitdagingen die de sector het hoofd moet bieden zijn o.a. het terugdringen van het gebruik van kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen en een groeiend tekort aan werknemers door zwaar en eentonig werk. Aan de voedselproductiezijde zijn aanpassingen nodig zoals het inzetten van mechanische en thermische onkruidbestrijding, het inzetten van flexibelere en slimmere teeltsystemen en het inzetten van precisiebemesting. Aan de voedselverwerkende zijde is het dan weer belangrijk om te kunnen omgaan met meer diverse en kleinere hoeveelheden gewassen die meer lokaal worden afgezet.

Nieuwe technologieën zoals robots, drones, sensoren, AI en big data zijn noodzakelijk om deze transitie te kunnen maken en Smart Farming en foodprocessing wilt ervoor zorgen dat zij inzetbaar zijn in de landbouw- en voedselverwerkende industrie. Het project richt zich voornamelijk op MKB/KMO bedrijven en wil landbouwers, technologie-ontwikkelaars en kennisinstellingen samenbrengen rond concrete vraagstukken. In een achttal innovatietrajecten zullen nieuwe oplossingen ontwikkeld worden en bestaande systemen aangepast.

Projectduur: 01/05/2023 - 30/04/2026

Projectverantwoordelijke: Stichting Breda Robotics

Toegekende subsidie Interreg: € 2.493.973,32 (50 %)

Thema: Een slimmer Europa - innovatie en vaardigheden voor slimme transformatie



CrossCare 2.0

Samenwerking in innovatie voor de zorg van de toekomst

In navolging van CrossCare (2016-2021) richt CrossCare 2.0 zich verder op innovatie als antwoord op groeiende maatschappelijke zorgvragen en noden. Het vorige traject toonde aan dat de rol en ondersteuning van proeftuinen een grote meerwaarde kan betekenen voor innovatietrajecten in de ruime zorg- en welzijnssector. Er werden toen maar liefst 30 concrete zorginnovatie-trajecten ondersteund en versterkt.

In de huidige zorgcontext, waar noden steeds groter worden, innovatiebereidheid nog steeds beperkt is en de COVID-crisis een aantal zaken op scherp gezet heeft, moet er blijvend ingezet worden op samenwerking tussen zorgproeftuinen, zorgorganisaties en innovatie-ontwikkelaars in de grensregio. CrossCare 2.0 faciliteert de ontwikkeling en implementatie van

innovaties in de zorg door het aanbieden van financiële steun en begeleiding door acht zorgproeftuinen. Op deze manier begeleiden een Nederlandse en Vlaamse proeftuin bedrijven en/of zorgorganisaties in een innovatietraject om samen met eindgebruikers, nieuwe of verbeterde zorgconcepten, -diensten, -processen en -producten te creëren en te toetsen in de praktijk. De eindgebruiker zoals een patiënt of burger staat dus niet enkel centraal bij het evalueren, maar ook bij de ontwikkeling, uitwerking en bijsturing ervan.

In het nieuwe project wordt extra nadruk gelegd op o.a. bedrijven als innovator, groene en klimaatneutrale zorg, gezondheids-economische waardering en een peer review community dat instaat als klankbord van de innovatietrajecten.

Projectduur: 01/04/2023 - 31/03/2026

Projectverantwoordelijke: Thomas More Kempen

Toegekende subsidie Interreg: € 3.999.999,84 (50 %)

Thema: Een slimmer Europa - innovatie en vaardigheden voor slimme transformatie



Schone waterlopen door O3G

Het belang van innovatieve en kostenefficiënte nabehandelingstechnieken voor het verbeteren van de kwaliteit van oppervlaktewater

Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) zuiveren afvalwater van huishoudens en industrie en lozen dit als effluent in oppervlaktewater. Hoewel de effluentkwaliteit is verbeterd, zijn organische microverontreinigingen (OMV's) zoals medicijnresten, pesticiden en PFAS-verbindingen een groot probleem. De meeste installaties zijn echter niet in staat verontreinigingen voldoende af te breken of te verwijderen in het oppervlaktewater.

Na onderzoek blijkt dat de ontsmettingstechniek ozonisatie als een van de meest succesvolle technologieën naar voren komt om de verontreiniging weg te werken, maar het brengt ongewenste nevenproducten met zich mee zoals bromaat. Bij Granulair Actief Kool (GAK)-filtratie worden deze nevenproducten niet gevormd, echter is bij gebruik van GAK frequent regeneratie van het actief kool noodzakelijk wat leidt tot hoge kosten en een grote CO₂-voetafdruk. Schone waterlopen wil aantonen dat ozonisatie (O₃) in combinatie met Granulair Actief Kool (GAK) kan ingezet worden als een innovatieve en kostenefficiënte nabehandelingstechniek ter verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Projectduur: 01/09/2023 - 31/08/2026

Projectverantwoordelijke: Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Toegekende subsidie Interreg: € 1.799.870,54 (42,48 %)

Thema: Een groener Europa - klimaat, milieu en natuur



De cruciale rol van veengebieden voor biodiversiteit en klimaat

Veengebieden herbergen een specifieke fauna en flora, waaronder heel wat Europees beschermde soorten, die zich hebben aangepast aan dit bijzondere, nutriëntarme ecosysteem. Ze spelen een belangrijke rol bij het voorkomen van overstromingen en droogte. Niet-ontwaterde veengebieden vertonen een sterke sponswerking waardoor piekafvoeren bij extreme regenval worden vertraagd en de kans op overstromingen afneemt. Bovendien beschikken veengebieden over de bijzondere capaciteit om grote hoeveelheden CO₂ op te slaan in de bodem.

Veengebieden staan echter wereldwijd onder druk en dreigen zelfs te verdwijnen door verschillende factoren zoals drainage in functie van landbouw, ontginning of waterverontreiniging. Bij verlaging van de grondwaterstand, bij afgraven en/of een verhoogde aanvoer van nutriënten, kan de afbraak van veen versnellen en daarbij een grote CO₂-bron vormen (hotspots). ADMIRE ('adding mire') bouwt voort op ervaringen en kennis opgebouwd in eerdere projecten zoals Care-Peat (Interreg Noord-West Europa) en PROWATER (Interreg 2 zeeën) en wil veenherstel realiseren in de grensregio, wat de biodiversiteit en het klimaat ten goede komt.

Het project wil zes projectgebieden aanpakken – zo'n 251 hectare in totaal – zoals de Kleine Netevallei (VL) en het Dal van de Dommel en Kleine Dommel (NL). Naast herstel en beheer, wil ADMIRE een duurzame samenwerking opzetten met stakeholders (zoals landbouwers) in de verschillende overgangsgebieden om de mogelijkheden van aangepast landbeheer met de nodige financieringsmechanismen te onderzoeken. Verder zal het project het bewustzijn over het maatschappelijk belang van veenbescherming in de grensregio versterken en een Veenplatform voor kennisdeling en -uitwisseling realiseren.

Projectduur: 01/04/2023 - 31/03/2026

Projectverantwoordelijke: Natuurpunt Beheer

Toegekende subsidie Interreg: € 2.900.000 (50 %)

Thema: Een groener Europa - klimaat, milieu en natuur



Artificiële intelligentie als oplossing voor energiearmoede en CO₂-emissiereductie

De causale link tussen energiearmoede en slechte energielabels van woningen is snel gelegd. Kwetsbare doelgroepen wonen vaak in slecht of matig geïsoleerde woningen. Huurders zijn voor verduurzaming afhankelijk van de verhuurder en eigenaren beschikken niet altijd over de nodige financiën of ze weten niet goed wat de te ondernemen stappen zijn. Daarbij is de terugverdientijd van dergelijke investering behoorlijk lang. Verder blijkt na uitgevoerde renovaties de CO₂-uitstoot toch vaak hoger dan berekend vanwege een reboundeffect waarbij duurzame oplossingen leiden tot hoger verbruik omdat men minder gemotiveerd is om duurzaam gedrag na te streven. Om meer en sneller inzicht te krijgen in dit complexe geheel

waarbij noch fysieke investeringen, noch beleid, noch technologie alleen oplossingen kunnen bieden is samenwerking nodig.

MAI-HOME staat voor 'Met artificiële intelligentie naar het tegengaan van energiearmoede en optimale CO2-emissiereductie in woningen'. Het project beoogt de ontwikkeling van een AI-oplossing om minder draagkrachtige burgers inzicht te kunnen geven in hun energieverbruik. Maar ook de woningcorporaties leren mee omdat zij geplande investeringen op een slimmere wijze kunnen gaan uitvoeren.

Het project ontrolt diverse trajecten zoals de ontwikkeling van gamificatie zodat mensen leren over hun woongedrag, een Massive Open Online Course (MOOC) voor medewerkers van woningcorporaties en sociale huisvestingsmaatschappijen en de upgrade van de online tool Samen Duurzamer Wonen die ENLEB ontwikkelde. Van pilotwoningen in de grensregio zullen energieverbruiksdata verzameld worden waarmee algoritmes getraind kunnen worden. De algoritmes kunnen zelfstandig besluiten nemen, bijv. de verwarming lager zetten of het uitdoen van licht als er niemand aanwezig is. Verder kunnen er opdrachten aan bewoners worden gegeven om bijv. de wasmachine te vullen, zodat de machine een dag later bij zonnig weer kan draaien. Hierbij wordt er per pilotwoning gekeken wat het effect is op het woongedrag en vooral of er een reductie is van de energiekosten en de CO2-uitstoot van woningen.

Projectduur: 01/09/2023 - 31/08/2026

Projectverantwoordelijke: OU NL

Toegekende subsidie Interreg: € 1.999.999,09 (50%)

Thema: Een groener Europa - klimaat, milieu en natuur



Brabantse Kastelen (BTW XTRA)

Een reis door de tijd op de mooiste kasteeldomeinen van het historische Brabant

De provincies Noord-Brabant, Antwerpen en Vlaams-Brabant delen een gemeenschappelijk verleden onder het hertogdom Brabant en omvatten een veelheid aan kasteeldomeinen. Deze kasteeldomeinen hebben een groot toeristisch potentieel. Het zijn iconische plekken met een rijke geschiedenis en de vele verhalen van families, lokale gemeenschappen en de omgeving waarmee ze verbonden zijn, spreken tot de verbeelding. Door hun ligging in het groene buitengebied vormen kasteeldomeinen bovendien oases van rust en groen. Het zijn vrijplaatsen waar men al wandelend of fietsend kan ontsnappen aan de drukte van de stad en de dagdagelijkse hectiek.

Brabantse kastelen heeft als doelstelling om het erfgoedtoerisme in de regio te versterken en op te waarderen. Het project wil 3 kasteelsites ontwikkelen en ontsluiten, het gaat om kasteel Hof Ter Laken in Booischoot, Oud Herlaer in Sint-Michielsgestel en het kasteel van Huizingen in Beerse. Vervolgens wil het deze sites inbedden in een grensoverschrijdend netwerk van Brabantse kasteeldomeinen en landgoederen voor kennisuitwisseling en de versterking van het toeristisch-recreatieve aanbod. En ten slotte wil het dit aanbod promoten via o.a. een podcast. Er wordt in de publiekscommunicatie ook aandacht besteed aan diversiteit en inclusie van kansengroepen.

Projectduur: 01/09/2023 - 31/08/2026

Projectverantwoordelijke: Stichting Kempens Landschap

Toegekende subsidie Interreg: € 1.862.977,19 (50 %)



Samen aan Z

Samenwerking als sleutel voor welbevinden van zorgverleners en kwaliteit van zorg

De zorg- en welzijnssector in Vlaanderen en Nederland kampt met knelpuntberoepen door de toenemende zorgnood. Vacatures geraken niet ingevuld door een tekort aan zorg- en andere profielen op de arbeidsmarkt. Bovendien is er op korte termijn nood aan heel wat vervangingen bij de huidige zorgprofessionals: zo is één op de drie in Vlaanderen boven de 50 jaar, in westelijk Noord-Brabant is 36% boven de 55 jaar en in Zeeland is dat zelfs 43%. De uitstroom uit de zorg en langdurige uitval door ziekte (burn-out) zorgen dat het onevenwicht tussen vraag en aanbod in de zorgsector wordt versterkt. De sector heeft er dus alle belang bij om niet alleen zorgprofessionals aan te trekken, maar deze vooral zo lang mogelijk aan het werk te houden.

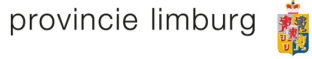
Samen aan Z wil het behoud van zorgverleners vergroten door de wendbaarheid en het innovatief vermogen van zowel zorgverleners als -organisaties te verbeteren. Het project zet de komende jaren in op o.a. doorontwikkeling en het samenbrengen van producten, trainingen en samenwerkingsmodellen die uit eerdere projecten ZORO, Blijf aan Z en Care2Adapt voortkwamen. Zo zal er bijv. verder gewerkt worden op Team Champions (teamleden die van onderuit in een team verandering implementeren) voor zorgteams, leiderschapstrajecten, peergroepen en ondersteuning bij de implementatie van arbeidsondersteunende innovaties. Op die manier wil het project inzetten op werkbaar werk (werk waarvan je niet ziek of overspannen wordt, motiverend en boeiend is en kansen biedt op leren en ontwikkelen) en/of binnen de werking arbeidsondersteunend- of arbeidsbesparend zijn. Verder wil Samen aan Z ook samenwerking en dus verbinding creëren tussen organisaties om de impact en draagkracht te vergroten. Samenwerking verhoogt het welbevinden van zorgverleners en bijgevolg de kwaliteit van de zorg, zo toonde de praktijk tijdens de pandemie althans aan.

Projectduur: 01/05/2023 - 30/04/2026

Projectverantwoordelijke: APB Gouverneur Kinsbergencentrum

Toegekende subsidie Interreg: € 1.478.284,51 (50 %)

Thema: Een Socialer Europa - inclusieve arbeidsmarkt, opleiding en duurzame vrijetijdsbesteding



VLAIO



Vlaanderen is ondernemen

